

Drugo imé, ktero je iz častja solnčnega boga vzeto, je *Ucucun*, kar pomeni kukovec, poptici kukuvici, kateri so stari Slovenci kakor še dnešnji den prorokovavno moč pripisovali. Učeni J. Grimm navodi iz Prokoszeve kronike (*Deutsche Myth. pag. 391.*), da je kukovica bila preobrazenje nar višjega vladavca sveta (tudi Beloboga Svetovita), in da je naznavačala čas življenja („et annuntiavit vitae tempora“). Imé *Ucucun* še najdemo s sanskritskim izrazom *CAVCAVVS*¹⁾, ker v sanskritu se kukovica veli *kaukilas*.

Kaj imé *Togion* pomeni, nemorem za gotovo reči; mislim, da je imena *Togion* korenika sanskritska beseda „tekja“, kar *palico* — *batino* pomeni. Med junakiimi vlastitostmi Svetovitovimi najdemo tudi orožja, kakor meč, pušice itd. Ako je pa *Togion* iz tekja izpeljati, tako je *Bateus* slovensk in *Scipio* latinsk izraz. Obedve imeni se najdete pogosto na rimskih kamnih. Večkrat se to na rimskoslovenskih kamnih najde, da poleg sanskritskega stoji slovensko, na priklad: *CACSVIS*²⁾ *CAPATIVS*³⁾, od sanskritske besede „kak“, kar pomeni kopati, ali kapati, kakor so stari Slovenci izgovarjali. Da je častje luči posebno dalje v Noriku in Panonii razširjeno bilo, to pričuje edino imé *ADNAMAT*⁴⁾, ktero se na koroških kamnih noter do sredine Tirolskega, od Vindobone do starega Lavreaca in po gornjem in dolnjem Štajeru sila dostikrat najde. Bila pa je *Atma*, *Atna*, duhovno svetlo bitje *Prakratovo*, das *geistige Lichtwesen des Prakrat* (i. e. *summa vis et potentia*) kakor *Pierer* (*U. L. 16 B. pag. 656*) piše. *Ma*, *matar* pa pomeni *mater* (*Eichhoff pag. 134*). Toto prestaro sanskritsko imé najdemo večkrat s slovenskim izrazom „*LEVCIMARA*“⁵⁾ od besede „*luč*“ ali „*leuč*“, kakor v ustih naroda okoli *Maribora* se čuje, in „*Mara*“ svet, in *mati* sveta, tudi *Mater lucis*, *luči mati*, ali pa *lux mundi*, *luč mara* — *mira* — sveta. V sanskritu se veli „*lauč*“ *glänzen*, *sehen*, *erscheinen*. (Konec sledi.)

Novičar iz slovenskih krajev.

Iz Tersta 30. marca. Perva potreba za Terst je železnica. Ako bi se dalj časa do sém ne napravila, bi pri zdajnih okoljstvih moral Terst pešati, ker bi kupčija zastajala. Ze se vozi blago iz Hamburga na Dunaj in še bolj proti jugu, ker od Hamburga pelje železnica noter do Ljubljane in v serce Ogerskega. Kupčija v Terstu je tedaj po suhem vedno bolj omejena, in to le zavolj pomanjkanja železnice. To čutijo tukajšnji kupčevci živo, in se toraj veselé, da je visoka vlada, vneta za blagostanje Tersta, ukazala je spomladi železnico od Ljubljane do Tersta na 17 različnih krajih z vso marljivostjo začeti delati, da se bode v najkrajšem času dodelala.

Velikonočni pondelik smo imeli zopet tako strašno burjo, kakor jo skoraj ljudje ne pomnijo. Metala je celo ljudi in pripoveduje se od več nesreč. Kuplo nove cerkve sv. Antona je odkrila in bakrene plahte in lesene skodle raz nje tergala in na ulice metala; k sreči niso nobenega človeka poškodovale. — Znano je povsod, koliko skerb imajo Teržančani za občne koristne naprave; krasne stavbe, v ti namen sozidane, so temu živa priča. Vendar le pogrešamo dobrega vredjenja ene naj imenitnejših naprav, namreč dostojno osnovanih učilnic za izrejo in omiko otrok. So sicer take naprave, ali občni potrebi niso zadostne, in tudi niso tako obiskovane, kakor bi se imelo misliti v tako obljudenem mestu. Vzrok tega

— ¹⁾ Eichhorn Beiträge II. 63. — ²⁾ Ankershofen V. 518. — ³⁾ Idem I. c. — ⁴⁾ Muhar I. 380. — ⁵⁾ Idem I. 364.

je ti, da prebivavci, spoznovavci raznega verozakona, so tudi razdvojenih misel, in se toraj o izreji otrok ne morejo zjediniti; pa tudi kupčija, ktera Terstu življenje daja in očete v mnoga opravila zakoplje, da manj mislijo na izrejo svojih otrok in so zadovoljni, da se njih sinovi le brati, pisati in nekoliko računati naučé, da jih zamorejo potem pri kupčijstvu porabiti. Ker že ravno o kupčijstvu govorim, omenim še, da nekđaj tako živa kupčija s Štajarskim in Koroškim železom je poslednji čas začela močno hirati, ker Švedsko železo ga ni le v zunanjih deželah zavolj nižje cene prekosilo, ampak jelo se je celo že v Terstu razkladati in žuga domače železo celo spodriniti.

Novičar iz mnogih krajev.

Cesarjev generaladjudant major *Kellner Kollenstein*ski je prinesel Njih veličanstvu lastnoročno pismo kneza Černogorskega, v katerem se iskreno zahvaljuje za podeljeno pripomoč v turški razpartii. — Za nadškofa *Dunajskega* je knezoškof *Sekavski* (*Gradski*) gosp. vitez *Rauscher* izvoljen. — Sv. Petra zob, ktereга so unidan sv. oče papež presvitlemu cesarju v spomin srečne otebe poslali, je okovan v demante in rubine v podobi cvetlice, ktere cvet je omenjeni zob sv. Petra, ktereга obdajajo slavonsni oblaki s tremi srebernimi angelji; vse skupej je v krasni sreberni, z biseri in zlatom okovani posodi, ktera s podnožjem vred je blizo 3 čevlje visoka. — Od 25. marca se smé po cerkvah v *Milani* spet zveniti, kar je bilo od 6. februara prepovedano. — Angleško kupčijsko društvo, ki volni iz *Australie* hoče kupčijo v *Europi* odpreti, je poslalo te dni svojega poročnika na *Česko*, pozvedit mesto, kjer bi se *Australska* volna na prodaj skladala. — Novo znamenje, kako se kupčija vedno bolj križem sveta razširja! — Kakošne laži se po svetu trosijo in kako so nekteri ljudje pripravljani jih verjeti, pričuje debela laž, ki se je unidan posebno med gorjancina *Marskem* razširila, namreč: da nek bogatin na *Dunaji* je imel obešen biti zato, ker je denar ponarejal, vendar so mu prizanegli proti temu, da se mora kdo drug namesto njega obesiti dati; na to je pomilosteni bogatin srečko (*loterijo*) napravil z 89 belimi in rudečimi številkami, eno pa černo, in je povabil vse, ki hočejo srečkat priti, z obljubo, da, kdor potegne belo ali rudečo številko, prejme 10.000 fl., kdor pa černo, dobí 30.000 fl., vendar se mora namesto njega obesiti dati. To laž so nekteri kmetje na *Marskem* tako gotovo verjeli, da so prišli k okrajnemu poglavarstvu po potne liste, kjer so bili še le o neumnosti svoji podučeni. — *Carigrad* je sedaj mesto, kamor se še zmiraj oči celega sveta obračajo, ker se še nič prav gotovega ne vé, kako se bo turško-rusovski klobčič izmotal. Poslednji „*Terž. čas.*“ naznanja novico, da knez *Mencičkov* prav umerno ravná, da pa pogovori s turškimi ministri še niso sklenjeni, ki sosebno zadevajo božji grob in samolastno varstvo (*protektorat*) gerških kristianov, katerih je blizo 15 milionov v celi *Turčii*. — Cesar *Napoleon* je spet kronanje do *augusta* odložil, zato se bojo tudi priprave v stolni cerkvi opustile. — V *Berolinu* je 29. marca vlada zasedila prekucijjsk naklep; zasačili so mnogo orožja in streliva, in 40 tega početja sumljivih ljudi so zaperli. — Velki kupčevavec *Rotschild* je kupil 10.000 centov preklicanih naših starih krajcarjev za *Francosko* in *Angleško* vlado, kateri kotlovine potrebuje. — *Vinorejcem* prijazna zvezda (*planet*) *Saturn*, ki je vladala v letih 1783, 1804, 1811, 1818 in 1846, vlada tudi letos; po tem, ako se smemo na vladarja *Saturna* zanašati, se je nadjati letos dobre kapljice. Bog daj!